

Využití online platformem pro cirkulaci auditních konfirmačních dopisů

Datum zveřejnění stanoviska: 9. února 2021

Upozorňujeme, že stanovisko Komory auditorů ČR je založeno na současném znění právních předpisů a jejich převažujících interpretacích, které se mohou v budoucnosti změnit. Doporučujeme proto ověřit si závěry uvedené v tomto stanovisku, pokud bude existovat časová prodleva mezi poskytnutím stanoviska a jeho praktickým využitím. Komora auditorů ČR nemůže vydávat závazná stanoviska a nemůže nahrazovat funkci regulátora účetnictví a auditu. Závazná stanoviska může vydávat pouze soud. Komora auditorů ČR tedy žádným způsobem neodpovídá za jakoukoli škodu, která by vznikla třetím osobám v souvislosti s využitím prezentovaného názoru.

Při zpracování stanoviska vychází pouze z informací, které jí byly poskytnuty.

Stanovisko bylo projednáno ve Výboru pro metodiku auditu KA ČR.

Dotaz:

Auditora kontaktoval klient s dotazem, zda by bylo možné, aby bankovní konfirmaci s jeho bankou provedl prostřednictvím webové platformy „confirmation.com“.

Je možné, aby auditor tuto nebo obdobnou online platformu pro cirkulaci konfirmačních dopisů použil? Jaké postupy by měl v této souvislosti provést, aby se ujistil o věrohodnosti platformy? Existují nějaké požadavky na dokumentaci výstupu konfirmačního procesu přes online platformy, např. musí být ke konfirmaci připojen elektronický podpis?

Odpověď:

Mezinárodní auditorský standard ISA 505 – *Externí konfirmace* (dále jen ISA 505) definuje v odst. 6 externí konfirmaci jako důkazní informaci získanou jako přímou písemnou odpověď auditorovi od třetí strany (potvrzující strana) v podobě listinné, elektronické nebo na jiném médiu. ISA 505 tak umožňuje využití elektronické formy v konfirmačním procesu.

Odstavec 7 ISA 505 vyžaduje, aby si auditor podržel kontrolu nad externími konfirmačními žádostmi. Odstavec 10 dále stanoví požadavky na vyhodnocení spolehlivosti obdržené odpovědi auditorem.

Jak uvádí ISA 505.A11, všechny odpovědi, ať už v listinné či elektronické podobě, nesou určité riziko, že byly podvodně pozměněny. Jako příklady jsou uváděny konfirmace obdržené nepřímou, nebo konfirmace, které nemusely přijít od původně určené potvrzující strany.

V minulosti existuje celá řada veřejně zdokumentovaných případů, kdy auditor obdržel konfirmaci, která byla podvodně pozměněna. To nastávalo zejména v situaci, kdy nebyly dodrženy všechny požadavky ISA 505 ohledně auditorovy kontroly nad konfirmačním procesem, a to zejména v oblasti ověření správnosti a validity kontaktních údajů adresáta konfirmace poskytnuté klientem, nebo v oblasti podržení si kontroly nad odesláním

konfirmace. Například konfirmace měla být odeslána přímo klientem, který ji ale fakticky neodeslal, a odpověď zaslal následně auditorovi sám klient místo skutečné potvrzující strany. Ověření validity e-mailových kontaktních adres bývá pro auditora složitý a zdlouhavý proces a stalo se, že auditor zasílal nevědomky konfirmaci na podvodnou adresu, anebo mu z podvodné adresy přišla odpověď, kterou připravoval opět sám klient.

Celosvětově existuje několik nezávislých poskytovatelů online platform pro elektronický konfirmační proces (např. confirmation.com, econfirm.my, circuit.io). Využití těchto platform může auditorovi mimo jiné umožnit snížit riziko obdržení podvodné konfirmace.

Využití online platformy obvykle auditorovi napomáhá k naplnění požadavků ISA 505 zejména v následujících ohledech:

- Podržení si kontroly nad rozesíláním odpovědí a jejich přímé obdržení auditorem.
- Uchování auditní stopy.
- Nezávislý zdroj kontaktních údajů adresáta.

Pokud má poskytovatel online platformy pro konfirmace uzavřenou smlouvu s potvrzující stranou (bankou), tzv. „in-network confirmation“, je tímto zajištěno, za splnění podmínky provozní účinnosti kontrolního systému poskytovatele, že konfirmační žádost skutečně obdrží zodpovědná osoba. Kontaktní údaje tak nejsou poskytovány klientem, ale přímo nezávislým poskytovatelem online platformy. Dále nezávislý poskytovatel garantuje, že odpověď do systému nemohl vložit nikdo jiný než potvrzující strana, a odpověď je poskytnuta přímo auditorovi na jeho uživatelský účet u dané platformy.

Využití služeb nezávislé online platformy pro konfirmace tak může být vhodnou alternativou k listinné podobě zasílání konfirmačních dopisů. Auditor je však povinen ověřit spolehlivost a nezávislost poskytovatele a zdokumentovat výstup tohoto ověření (ať už v jednotlivém auditním spise nebo v rámci svého systému řízení kvality).

V rámci tohoto ověření by měl auditor pokrýt a zdokumentovat minimálně:

- Popis povahy poskytovaných služeb.
- Ověření spolehlivosti poskytovatele a jeho služeb. K ověření může sloužit dokumentace certifikátů bezpečnosti informací, kterými disponuje poskytovatel, a zpráv nezávislého auditora o nastavení a provozní účinnosti relevantních kontrol (například SOC 3).
- Smlouva o využívání služeb nebo registrace do systému.
- Archivace nebo přístupnost obdržených dokumentů.

Pokud auditor vyhodnotí poskytovatele jako spolehlivého a bude jeho služeb využívat, pak by do auditního spisu měl uvést informaci o využití této metody, podrobnosti o využitých službách (konfirmace od verifikované protistrany nebo konfirmace od poskytovatelem neautorizované protistrany), dokumenty získané exportem z online platformy (odpověď od protistrany a dokument obsahující auditní stopu – identifikace klienta, auditora, potvrzující

strany, datum). Tyto dokumenty nemusí být dle našeho názoru opatřeny elektronickým podpisem protistrany.

Dovolujeme si závěrem upozornit, že využití online platforem pro konfirmační proces je zpoplatněno a poplatek za poskytnutou službu hradí auditor. Online platformy zatím v českém prostředí nemají českou jazykovou mutaci a celá komunikace tak probíhá v angličtině (němčině, francouzštině, španělštině apod.). Online platformy také obvykle nabízí různé typy konfirmačních žádostí od bankovních, které jsou nejčastější, po konfirmace pohledávek a závazků. V praxi jsou nabízeny dva druhy bankovních konfirmací, které se liší i výší poplatku za poskytnutí:

- Konfirmace každého bankovního účtu samostatně je běžná především v USA. Banka konfirmuje pouze zůstatek a smluvní vztahy ve vazbě na jeden konkrétní bankovní účet. Auditor tedy musí posílat konfirmační žádost na každý jednotlivý klientův účet.
- Konsolidovaná konfirmace je běžná v Evropě. Banka konfirmuje veškeré zůstatky a smluvní vztahy s klientem. Auditor uvádí pouze hlavní účet klienta a banka doplňuje ostatní.

Většina platforem umožňuje nahrávat pdf dokumenty s dodatečnými auditorovými požadavky.

Oddělení metodiky KA ČR